

Intelligence

Pojem intelligence

- pochází z latinského "in-te-legere", což znamená: v-tobě-číst
- někdy bývá uváděno i jako "inter-legere" tedy: číst mezi.
- vlastnost, což znamená, že je vrozená, nemůžeme tedy míru její existence ovlivnit, ale můžeme ji rozvíjet získáváním zkušeností a prováděním modelových situací

Definice inteligence:

1. Intelligence je obecná schopnost adaptace, existující vedle specifických schopností
2. Intelligence je komplex relativně nezávislých faktorů adaptace, reps. mentálního výkonu (Thurstone, Guilford)
3. Intelligence je obecná schopnost psychického přizpůsobení se člověka novým životním podmínkám a úkolům (Stern)

Znaky inteligentního chování

(H.J. Eyseck)

1. dobrá orientace a dobré myšlení, tj. soudnost, pohotové a přesné vyjadřování
2. ostré vnímání a dobrá paměť
3. koncentrované zaměření na daný objekt činnosti s pružným, rychlým a správným myšlením

Druhy inteligence

Inteligenci je možno rozdělit do několika typů:

- abstraktní, praktická, sociální a emoční inteligence.
- **Abstraktní inteligencí** se označuje ta část inteligence, kterou lze měřit testy IQ. Projevuje se jako schopnost řešit dobře definované - akademické problémy s jednoznačnou odpovědí.
- Naproti tomu **praktická inteligence** je schopností řešit problémy každodenního života. V těchto případech řešení není jednoznačné a zpravidla existuje několik alternativních způsobů.

- **Sociální inteligencí** lze označit schopnost pohybovat se v sociálním prostředí, tj. řídit lidi, umět s lidmi jednat a manipulovat, pohotově reagovat na jejich podněty apod.

- **O emoční inteligenci D. Goleman (1995)**

- uvědomění si sebe
- sebemotivace
- vytrvalost
- kontrola impulzů
- regulace nálad
- empatie
- naděje nebo optimismus

Gardner: IQ+EQ

- Jazyková
- Hudební
- Matematická a logická
- Prostorová
- Tělesná a kinestetická
- Intrapersonální
- Interpersonální
- Přírodní

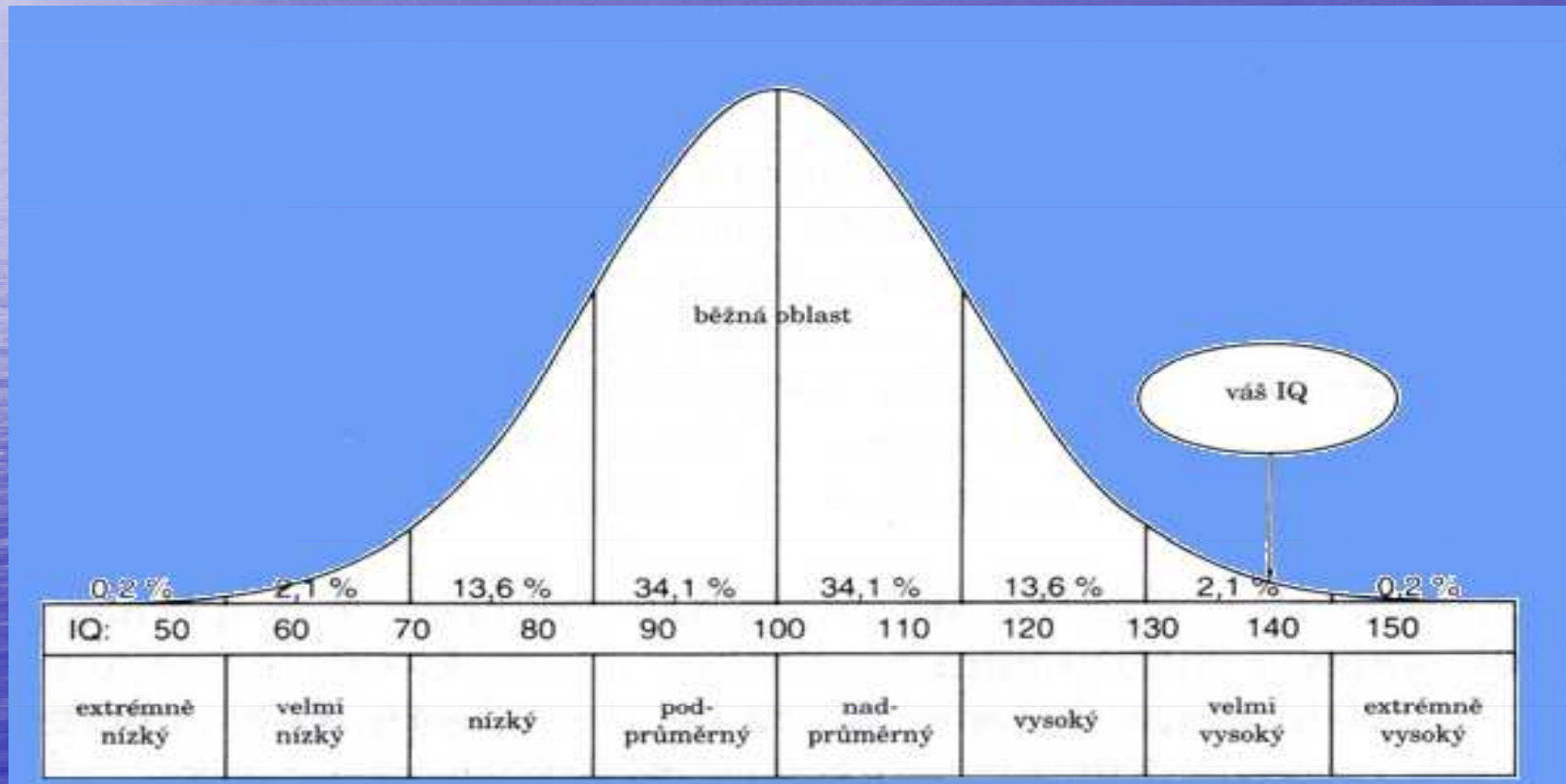
Měření inteligence

- francouzský psycholog A. Binet
- základem jsou standardizované podněty – úkoly
- mentální výkony, které jsou podle přísných kritérií hodnoceny skórem
- IQ (intelligenční kvocient) vyjadřuje úroveň inteligence
- Intelligenční kvocient (kvocient = podíl, poměr) je index inteligence, který má normální rozložení s průměrem 100 a standardní odchylkou 15.
- Stern definoval intelligenční kvocient (IQ) jako poměr mentálního a fyzického věku:
IQ = 100 x mentální věk/fyzický věk

Mentální věk je úroveň intelektuálního vývoje měřená nějakým intelligenčním testem.

Gaussova křivka rozložení inteligence v populaci:

IQ – pásma

(% výskytu v populaci - dle celosvětově užívané kategorizace inteligence) a **rámcové předpoklady** pro vzdělávací a tvůrčí činnost (uplatnění v životě):

140 a více ... genialita (0,2%): absolutní předpoklady pro tvůrčí činnost, určují směr poznání ostatním

130-139 ... výjimečná, superiorní I. (2,8%): mimořádné předpoklady, vynikající manažeři

120-129 ... vysoce nadprůměrná I. (6,0%): snadno vystuduje VŠ, může dosáhnout vynikajících výsledků v tvůrčí i manažerské činnosti

110-119 ... nadprůměrná I. (12%): vystuduje VŠ, při vysoké pracovitosti může získat mimořádné pracovní postavení

90-109 ... průměrná I. (50%):

a) lepší průměr (100-109): VŠ vystuduje jen s obtížemi, důsledností a pracovitostí může získat společenské zařazení předchozí kategorie

b) slabší průměr (90-99): dokáže složit maturitní zkoušku, v práci se uplatní ve středním postavení

80-89 ... podprůměrná I. (10%): dokáže absolvovat ZŠ a dobře se uplatnit v manuálních profesích

70-79 ... velmi podprůměrná I. (10%): s problémy zvládne ZŠ, úspěšný ve zvláštní škole

50-69 ... nižší stupeň slabomyslnosti (oligofrenie) - dříve debilita (6,8%): je-li dobře veden, absolvuje zvláštní školu, je částečně vzdělavatelny i vychovatelný

20-49 ... střední stupeň slabomyslnosti - dříve imbecilita (2,0): nevzdělavatelny, ale vychovatelný, osvojí si základní sebeobslužné návyky

0-19 ... těžký stupeň slabomyslnosti - dříve idiotie (0,2%): nevzdělavatelny a nevychovatelný

Vlivy brzdící a povzbuzující IQ

Brzdící vlivy:

- slabé sociální prostředí
- rodina a škola
- nemoci

Povzbuzující vlivy:

- silné sociální prostředí
- domov a škola
- zdraví